

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 201. — ŠTEV. 201.

NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 28, 1934. — TOREK, 28. AVGUSTA 1934

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

VLADA SKUŠA PREPREČITI TEKSTILNO STAVKO

**ODKAR JE ROOSEVELT V URADU
SE JE ŠTEVILO NEZAPOSLENIH
ZNIŽALO ZA ŠTIRI MILIJONE**

Administracija bo napeša vse sile, da prepreči stavko tekstilnih delavcev. — Strokovne organizacije so izготovile svoje načrte. — Zvezni posredovalni urad se zaenkrat bavi s stavko v industriji aluminija. — NRA je dosti pripomogla da se je število nezaposlenih zmanjšalo.

WASHINGTON, D. C., 27. avgusta. — Zvezni urad za delavske zadeve se bo najbrž vmešal v veliki industrijski spor, ki je napotil ameriške tekstilne delavce, da bodo dne 4. septembra zaštrajkali.

Stavkovni odbor je zaključil svoje priprave za stavko v tekstilni industriji ter se bavi sedaj z vprašanjem, kakšno stališče naj zavzamejo delavci, ki so zaposleni v industrijah, katere so s tekstilno v neposredni zvezi. Teh delavcev je nad tristo tisoč, do čim znaša število tekstilnih uslužbencev, ki bodo dne 4. septembra zaštrajkali, petstotisoč.

Lloyd Garrison, ki je predsednik zveznega urada, je rekel, da pripravlja vlada hitro akcijo in da bo v svojih prizadevanjih najbrž uspešna.

Na vprašanje, kdaj bo vladna oblast posegla vmes, je odvrnil Garrison: — Najbrž jutri.

Zaenkrat se posvetuje urad z delavskimi voditelji v industriji aluminija.

To je prvič izza izbruha stavke, da so poslali v Washington delavci in delodajalci svoje zastopnike.

Kdaj bo pravzaprav izbruhnil generalni štrajk v tekstilni industriji, se zaenkrat še ne ve. Če se bo to zgodilo že v soboto (kot je bilo sprva rečeno) ne bo nihče občutil posledic pred torkom, dne 4. sep., kajti vmes sta nedelja in praznik.

Na Labor Day se bodo vršila po vseh vzhodnih in južnih središčih tekstilne industrije velika delavska zborovanja.

— Ta zborovanja, — je rekel Gorman, — bodo na dramski način pokazala skupno silo štrajka ter istočasno pojasnila prebivalstvu vsakega kraja vzroke, čemu se bo pol milijona delavcev podvrglo trpljenju velikega štrajka. To je zadnji boj za svobodo in priznanje človeških pravic. Prepričan sem, da bi predsednik Roosevelt posegel vmes, če bi mu bil natančno znan položaj v industriji.

WASHINGTON, D. C., 27. avgusta. — Predsednik Roosevelt je dobil poročilo iz katerega je razvidno, da se je začela njegove administracije zmanjšalo število nezaposlenih za štiri milijone sto dvajset tisoč.

Poročilo mu je predložil Donald R. Richberg kot tajnik izvršilnega sveta, ki zatrjuje, da so te številke najboljši dokaz, da se je gospodarski položaj znatno izboljšal ter da je to izboljšanje povzročila v prvi vrsti NRA.

— Iz zanesljivih statistik je razvidno, — pravi Richberg, — da je bilo meseca junija letošnjega leta zaposlenih štirideset milijonov sto osemdeset tisoč oseb, torej štiri milijone sto dvajset tisoč več nego lani v tem času.

Veliko malih podjetij in trgovin je bilo rešenih pred propadom, velike industrije so bile stabilizirane, dobički akcijskih družb so se povečali.

— Nezaposlenost je še vedno poglavitni problem gospodarske obnove. Kako obsežen je ta problem, je razvidno iz poročila delavskega urada. V fiskalnem letu, ki se je končalo dne 30. junija so dobile zvezne in državne oblasti nad petnajst milijonov prošelj za delo. Služb je bilo oddanih nekaj nad šest milijonov. Tega se pa ne sme smatrati za merilo nezaposlenosti, kajti mnogo prosilcev je vposlalo več prošelj, in neregistrirani nezaposleni niso všeti.

Velika nasprotja v vodstvu NRA

SEN. SCHALL NOČE POPUSTITI

Senator zatrjuje, da hoče predsednik vpeljati tiskovno cenzuro. — Predsednik trdi, da hoče zavreči.

Washington, D. C., 27. avgusta. — Republikanski senator Schall iz Minnesote v svojem pismu na predsednika Roosevelta ponovno trdi, da namerava vlada vpeljati tiskovno cenzuro. Predsednik je v svoji brzojavki na senatorja Schalla to trditev odločno zavrnil ter rekel, da je ta zadeva zanj zaključena.

Senator Schall pa je predsedniku takoj naslednje odgovoril:

— Vaše zadnje besede, da je "zadeva zaključena", nikakor ne bodo pomirile bojazni naroda glede smeri, po kateri vodite državo na način, ki je protustaven.

Senator je trdil, da namerava vlada ustanoviti uradni poročevalni urad, ki bo nadomestil sedanje poročevalne agencije in ki bo edini imel dostop do vseh vladnih poročil in bo tako v položaju pošiljati poročila samo listom, ki so naklonjeni in zvesti Rooseveltovi diktaturi.

Predsednik Roosevelt je v svoji brzojavki na senatorja Schalla rekel, da je taka namera v nasprotju z načeli njegove vlade. Vsled tega je predsednik uljudno pozval, da navede dejstva, na katera se nanašajo njegova trditve.

Med drugim pravi Roosevelt v svoji brzojavki:

— Danes sem prejel vaše obdolžitveno, dve strani dolgo pismo, ki ne vsebuje nikakih dejstev in tudi ni ustreglo moji prošnji. Zadeva je zaključena.

V svojem odgovoru na predsednikovo brzojavko je senator Schall rekel, da hočejo dnevna poročila Bele hiše vplivati na založnike, da hoče vlada spraviti brzojavne, kabelske in telefonske zveze pod svojo kontrolo ter tudi prevzeti za en bilijon dolarjev delnic 6000 bank. Vse to navaja senator Schall kot dokaz za svoje dosedanje trditve.

Komaj pa je senator oddal pismo na predsednika, ko je dobil od unije brzojavnih uslužbencev pismo, v katerem se med drugim glasi:

"Ako je brezpomembno klepetanje v Vaših obeh pismih na predsednika edini dokaz za Vaše trditve, potem je čas za Minnesoto, da poseže v to zadevo".

PREVOZ SREBRA

Southampton, Anglija, 26. avgusta. — Parnik President Harding je naložil rekordno množino srebra, ki sestoji iz 12,134 palic, tehta 400 ton in ima vrednost \$7,500,000. Za prevoz iz Londona je bilo treba 50 železniških voz.

POLJSKA SE ODDALJUJE OD FRANCIJE

Pota francoske in poljske diplomacije so se ločila. — Na tisoč poljskih rudarjev odhaja iz Francije.

Varšava, Poljska, 27. avgusta. — Poljski prijatelji Francije se zelo vznemirjajo vsled znakov naraščajoče napetosti med dvema deželama, ki sta bili najtesnejši zaveznici in najboljši prijatelji. Pariški in varšavski listi že govorijo o francosko-poljskem sporu.

Pota francoske in poljske diplomacije so se ločila. Nasprotno Poljske proti vzhodni locarnski pogodbi je pokvarilo načrte francoskega zunanjega ministra Barthoua. Poljski dolžijo Francoze, da so delovali proti diplomatski neodvisnosti Poljske.

Poljski rudarji, ki so z velikim naporom izboljšali in dvignili rudarstvo severne Francije, odhajajo iz dežele v velikem številu. Na tisoče jih je že do sedaj zapustilo Francijo. Francoski inženirji in trgovci, ki so vodili velika industrijska podjetja na Poljskem, so bili aretirani.

Odkar je bil v aprilu v Varšavi francoski zunanji minister Barthou, je nekaj časa izgledalo, da bo prišlo med obema državama še do večjih prijateljskih odnosov, toda zadnje čase se je to prijateljstvo vedno bolj ohlajevalo.

Politiki in časopisi v Varšavi in v Parizu so prepričani, da sta sedaj Francija in Poljska sovražnici z nasprotnimi političnimi in gospodarskimi interesi.

Še pred nekaj leti je Poljska dolžila Nemčijo, da je največja kalika miru. Sedaj je Francija. Prišlo je celo tako daleč, da je nek varšavski list obdolžil francoskega poslanika da je finančial poljske fašiste ter radikalno stranko, ki je proti Pilsudskemu.

Poljska javnost govori sedaj o Franciji, kot je imela navedeno govoriti o Rusiji in Prusiji v času zatiranja.

Diplomatskih in gospodarskih sporov v današnji Evropi ni mogoče rešiti z naraščajočim nezaupanjem. Poljska in Francija morata delati skupno, da se vzdrži evropski status quo in da je zajamčena varnost meja ter da se odvrne vojna.

ANGLIJA NABIRA ŽIVO SREBRO

London, Anglija, 27. avgusta. — Ker je Mussolini častnike svojega generalnega štaba opozoril na vojno nevarnost, je Anglija pričela v svoja skladišča spravljati velike zaloge živega srebra, ki je zelo važno za izdelovanje municije.

Do sedaj je Anglija spravila v svoja skladišča 1,159,940 funtov živega srebra.

POHLEP JE POGUBA ZLOČINCEV

Med zločinci ni časti in zvestobe. — Medsebojno se izdajajo. — Tudi glede ropa v Brooklynu bo prišlo izdajstvo.

Chicago, Ill., 27. avgusta. — V Chicagu, o katerem zlobni jeziki govorijo, da se more po našati s posebno dobro organizirano zločinsko tolpo, prevladuje bolj kot kdaj poprej mnenje, da zločinci ne poznajo časti. Stari roparji so za seboj zapustili mnogo več romantike, kajti medsebojno so si prisegli zvestobo, ki so jo držali do smrti. Današnji zločinci in roparji, ki bi morali imeti več izkušnje, pa tega ne poznajo. Tukaj je mogoče imeti za zvenketajoči denar vse; celo čast in zvestobo banditov.

Zadnji razvoji v zločinskem svetu dokazujejo, da čikaško mnenje ni napačno. Zakaj je bil ustreljen "javni sovražnik št. 1", John Dillinger? Ker so ga njegovi lastni tovariši izdali zveznim agentom za sramotno ceno \$15,000.

Zakaj je tudi Dillingerjeva prijateljica in tovariša, Homerja van Meterja, tako naglo zadela smrt? Njegov največji zaupnik in najboljši prijatelj ga je pognal v detektivsko past in je bil ustreljen. Tudi tukaj je igral važno vlogo vseмогоčni dolar.

Zloglasna roparja juga, Clyde Barrow in Bonnie Parker, — sta tudi postala žrtvi nasilne smrti. In zakaj? Ker med banditi ni časti in zvestobe. Izdal jo je njun prijatelj Henry Methwin. Toda ne za svetlo kovino. Njegova cena je bila višja. Svojo 70-letno zaporno kazen, ki mu je pretela, je zamenjal za življenje dveh prijateljev, ki sta mu zaupala.

In iz teh izglede — in takih je še cela vrsta — moremo sklepati, da bo tudi brooklynski rop, ki je roparjem prinesel \$427,960, ob času pojasnjen. Za izdajalec je pripravljeno plačilo \$53,000. Če za manjše plačilo so bila med banditi izdajstva. Zakaj se ravno v tem slučaju ne bi uresničilo ravno nasprotno izreku, da se banditi nikdar ne izdajo?

ZADNI DILLINGERJEV TOVARIS

St. Paul, Minn., 26. avgusta. — Zvezni detektivi in carinski uradniki iščejo ob kanadski meji najnevarnejšega člana Dillingerjeve roparske tolpe, Geo. Nelsona.

Oblasti so mneneja, da bo Nelson skušal bežati iz osrednjega zapada, ker sta bila tam ustreljena njegov poglavar Dillinger in njegov tovariš Van Meter.

JOHNSON OČITA RICHBERGU IN MISS PERKINS SAMOVOLJNOST

WASHINGTON, D. C., 27. avgusta. — Danes se je izvedelo, da je prišlo v vodstvu NRA do ostrega spora med tremi odličnjaki, ki so faktični voditelji te velevažne agenture. To so: administrator Johnson, pravni zastopnik NRA Donald Richberg in delavska tajnica Miss Perkins.

SITUACIJA NA DALJ. IZTOKU

Mančukuo se ne zmeni za ruski protest. — Zopet je bilo aretiranih 70 Rusov.

Tokio, Japonska, 27. avgusta. — Ne meneč se za ruski protest so mančukuanke oblasti aretirale 70 sovjetskih uslužbencev pri kitaj. vzhodni železnici.

Mančukuanška vlada trdi, da so bile aretacije izvedene na podlagi izpovedi in priznanja do sedaj aretiranih 78 Rusov in do hoče s temi aretacijami zatreti terorizem na železnici. Pri zadnjih aretacijah je policija zaplenila tudi večje število, pušk, revolverjev in ročnih granat.

Vsled tega so se odnošaji med Rusijo in Japonsko zopet poostri. Rusija je v svojem protestu prosila japonsko vlado, da posreduje pri mančukuanški vladi, da izpusti aretirane sovjetske železniške uslužbence.

Iz visokih japonskih krogov prihaja poročilo, da bo zunanji minister Koki Hirota v kratkem odgovoril ruski vladi na njen protest z zatrdilom, da japonska vlada ni v nikakih zvezi z aretacijami v Mančukuo ter bo svetoval Moskvi, da vloži svoj protest pri mančukuanški vladi.

Japonsko vojno ministrstvo zahteva, da zunanji minister pove Rusiji, da je dovolj neovrgljivih dokazov, da je napade na vlake in zlasti na japonski vojaški vlak izvedlo 19 ruskih uslužbencev pri kitajski vzhodni železnici v zvezi z mandžurskimi roparji.

Poluradni japonski krogi tudi trdijo, da je nekaj aretiranih sovjetskih železniških uslužbencev priznalo, da so dobili od rdeče armade naročilo, da vržejo vlake s tirov.

Moskva, Rusija, 26. avgusta. — Sovjetska vlada še ni prejela odgovora japonske vlade na svoj protest, toda še vedno upa, da bo vprašanje glede kitajske vzhodne železnice poravnano brez kakega novega spora.

Sicer je bilo po protestu aretiranih še več Rusov, toda po mnenju sovjetske vlade se to izvršilo mančukuanke krajevne oblasti, ki še ne vedo o izpremenjenem položaju, ki bo skoro gotovo sledil temu protestu.

Ko se je pojavila potreba reorganizacije NRA, se je splošno domnevalo, da bo izgubil Johnson svojo dosedanje oblast in da ga bo nadomestil odbor peterih članov. Nekateri so celo govorili, da Johnson sploh ne bo član tega odbora. Nenadoma se je pa pojavila izprememba. Johnson bo ostal diktator National Recovery Administration, in njegova oblast bo najbrž še večja kot je bila doslej.

Ko se je prejšnji teden vršila v Beli hiši važna konferenca glede reorganizacije, je naenkrat planil Johnson iz sobe ter pripomnil, da ga hočejo izriniti iz vodstva.

Takoj nato je napisal svojo ostavko, toda predsednik ga je pregovoril, da je ostal.

Položaj je bil tako resen, da se predsednik ni peljal s pogreba speakerja Raineya naravnost v svoje poletno bivališče Hyde Park, N. Y., ampak se je prej vrnil v Washington ter pomiril razburjene duhove.

Johnson bo tudi v bodoče administrator NRA ali pa predsednik oblasti, kateri bo NRA podrejena. Miss Perkins bo morala svoje delo posvetiti izključno le delavskemu departmentu.

POGAJANJA ZA RUSKI DOLG

Washington, D. C., 27. avg. Največja zapreka pri pogajanjih glede ruskega dolga je zahteva ameriške vlade, da Rusija plača ameriškim državljanom premoženje \$400,000,000. Pogajanja so bila prekinjena, ko je državni tajnik Hull zavrgel predlog sovjetskega poslanika Trojanovskega.

POROČIL PRVO ŽENO

Budimpešta, Ogrska, 25. avgusta. — Ministrski predsednik Julius Goemboes se je zapet poročil s svojo bivšo prvo ženo Margaretto Reiphelt, od katere se je ločil pred 9 leti. Njegova druga žena, Elizabeth Szilagyi, je lansko leto umrla. Goemboes ima s prvo ženo eno hčer in dva sina.

SMRTNA KOSA

V New York City je davi ob osmih umrla spoštovana gospa Mary Lenarčič. Zadela jo je srčna kap. Stara je bila 43 let. Truplo pokojnice leži na domu, 325 East 24. Street. Hudo prizadetemu soprogu Mr. Ivanu Lenarčiču izrekamo svoje iskreno sožalje.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
116 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto valja na Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za tretje leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov.

Dopolni brez podpisa in osebosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

DEŽELA POTREBUJE DENARJA

Zvezni davčni urad je imel prejšnji mesec prav lepe dohodke. Lani je prinesel meseca julija dohodninski davek dvanaest milijonov dolarjev, meseca julija letošnjega leta pa skoro dvaindvajset milijonov.

Tudi davek na pijačo je bil precejšnji, posebno če pomislimo, da je bilo lanskega julija samo pivo naprodaj. Prodaja vina in žganja je bila šele pozneje dovoljena.

Ne oziraje se na davek, ki je naložen na alkoholne pijače, ki mora veljati kot povsem nov faktor, pridemo do zaključka, da imajo višji davčni dohodki svoj izvor v dveh razvojih. Kongres je obdačil marsikatero novo stvar, pa tudi gospodarstvo se je nekoliko izboljšalo, česar posledica so višji davčni dohodki.

Pa naj bodo te številke še tako ugodne, lukenj, ki se pojavljajo od meseca do meseca v ameriškem zveznem gospodarstvu, nikakor ne morejo zamašiti.

Reveščina farmerjev v krajih, ki jih je neusmiljeno oustošila suša, sili vlado k novim in večjim izdatkom. Denar bo treba dobiti na ta ali oni način.

Gospodarstvo se je izboljšalo, toda izboljšanje je naenkrat dospelo na mrtvo točko. Če se ne bo jeseni zopet živelo, bo vlada prisiljena izdati nove milijarde za oživljenje industrije. Pozimi bo zopet treba skrbeti, da ne bo do gladi pomrli milijoni in milijoni nezaposlenih.

Naj so bili meseca julija dohodki še tako veliki, ne more nihče tajiti dejstva, da je mogoče gospodarsko vojno odinole z denarjem uspešno izvajati.

Vse priznanje predsedniku Rooseveltu, ki ničesar ne skriva in ničesar ne taji.

Meseca januarja je povedal kongresu in narodu britko resnico, da bo znasal že meseca julija primanjkljaj v zvezni blagajni desetstisoč milijonov dolarjev. Toliko sicer še ne znaša, pa ne bo dolgo, ko bo.

Predsednik pravi, da bo zvezni proračun šele leta 1936 uravnotežen.

Če ne bodo manipulacije z valuto pričarale iz neba par milijard, se mora prebivalstvo Združenih držav brez-pogojno pripraviti na višje davke.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE-MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.50	Din. 100	Za \$ 9.35	Lir 100
\$ 5.25	Din. 200	\$ 18.30	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 24.60	Lir 300
\$ 12.25	Din. 500	\$ 38.20	Lir 500
\$ 24.25	Din. 1000	\$ 76.40	Lir 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljemo se boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH	
Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.55
\$ 15.—	\$ 15.85
\$ 20.—	\$ 21.—
\$ 30.—	\$ 31.25
\$ 50.—	\$ 51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Največja nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

OGLAŠUJTE V "GLAS NARODA"

LEPOTA je

CVETJE ZDRAVJA

MLEKO

BO POMAGALO

OHRANITI JO

Dve čaši mleka dnevno vam bosta pomagali k očarljivosti, ki pride od dobrega zdravja.

LEPOTILA so velik pripomoček k lepoti—in nobena ženska naj bi ne bila brez njih. Še bolj važno kakor ti zunanji pripomočki je pa dobro zdravje. Kajti cvetoče zdravje je temelj bleščečih se oči, temelj za gladko, ljubko polt.

Kako izgledate in kako se čutite je odvisno največ od tega, kar jeste. Silno velike važnosti je, da so vaši obedi uravnoteženi. Mleko vam da priprost, varen in prijeten način, da to storite. Preskr-

buje vašo telo s skoro vsako znano vrsto hraniva, ki je potrebno za vaše zdravje in lepoto.

In, nasprotno z vražjeverjem, mleko—samoposebi—ne debeli. Pač vam pa da mleko toliko različnih vrst hraniva, da lahko uživate manj težjih jedi. Uporabljali naj bi ga v vsaki dieti za shujšanje!

Izpijte ga pint dnevno. Zaščitite lepoto pri obredni mizi kakor tudi pri mizi za oblačenje. Vsak

otrok naj ga ima zagotovo en kvart. Hodite po tej prijetni "mlečni cesti" k večjemu zdravju in večji očarljivosti.

OTROCI LJUBIJO MLEKO... s čokolado, cocco... z jajci in tudi sladno. Okusno s svežim in konzerviranim sadjem. Zrnate jedi... custardi... pudingi in deserti so tudi privlačno sredstvo, da dobi otrok več mleka v hrani... Pišite na State Department of Agriculture and Markets, Albany, N. Y., za brezplačno navodila 20 izbornih mlečnih pijač.

Pijte več Mleka: JE DOBRO ZA VAS

TA OGLAS JE PRIPRAVLJEN IN OBJAVLJEN Z DOVOLJENJEM DRŽAVE NEW YORK

Da zgradi državljanom vseh starosti in razredov boljše telesa, da pomaga preprečiti in popraviti širito se slabo prehrano med otroci, priporoča Država New York večjo uporabo svežega mleka. Ker bo s tem pomagano ljudskemu zdravju in vodilni državni industriji, podpirata to prizade-

vanje governor in zakonodaja. To je pod upravo Department of Agriculture and Markets, in vse stroške to kampanje nosi industrija mleka. Mleko, ki ga upravlja javnost, ne bo valedtega nič dražje.

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO NA DOPISNICE SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

Iz Hudson, N. Y., poročajo: George Koren, star 22 let, je padel z železne zgradbe na reki Hudson, kjer grade nov most in je bil pri tem delu on zaposlen. Med padcem je dvakrat zadel v železno tramovje in končno je iz višine 160 čevljev priletel v reko, ki je na o-nem mestu sedem čevljev globoka. Koren je skušal plavati, a ni mogel. Tedaj je delovodja skočil v reko in držal Korena nad vodo toliko časa, da je prišel čoln, na pomoč. Rečev ima zlomljeno levo roko in je težko pobiti na desnem kolenu, rami in vratu. Ponesrečenec je svoječasno bival v Livingston, Ill.

Premislila je v Clevelandu Terezija Kozsar, rojena Horvat, doma iz Kočevja. Njen prvi mož je umrl že pred več leti. Pisal se je Fabian. Ranjka je bila stara 54 let. Umrla je v sredo v Charity bolnici.

V mestni bolnici v Clevelandu je umrl Andrej Tomlin, 47 let star, samec. Zapuščica tri sestre in več drugih sorodnikov. Doma je bil iz vasi Trdnjava, fara Krašnja pri Kamniku na Gorenjskem. V Ameriki je bival 24 let.

V Charity bolnici v Clevelandu je umrl rojak Frank Stampfel, star 40 let. Ranjki je bil doma iz Ribnice. V Ameriki se je nahajal 13 let. Zapuščica tri bratrance, Josepha Stampfela, Louisa Leustika in Johna Leustika, v Jolietu eno sestro in v New Yorku enega bratrance.

Vihar, ki se je pojavil 18. avgusta zvečer nad Tomah, Wis., je napravil rojakinji Johani Kantz veliko škodo na koruznem polju.

V petek 17. avgusta je v Milwaukee preminula rojakinja Angeline Pleško, rojena Sluga, stara komaj 30 let. Podlegla je zavrtni morilki, jetiki. Pokojna je bila rojena tukaj in zapuščica poleg moža Jakoba Pleško tudi enega sina.

Poznani rojak Anton Butcher v Milwaukee je zvečer pregledoval na svojem domu star revolver, katerega ni rabil že več let ter ga pričel čistiti. Naenkrat je po sobi zadonel močen strel in Tony je začutil bolečino v desnem kolenu. Revolver je imel v sebi še en naboj, česar pa Butcher ni vedel. Prvo pomoč so mu nudili v Johnston zasilni bolnici, zdaj pa se zdravi doma. Ako ne nastopijo kake komplikacije, rana ni nevarna, vendar bo vzelo še nekaj tednov predno bo zaceljena.

Na bicikljau se je pripeljal iz Clevelanda v Calumeth, Mich., Avgust Gregorič, nečak Mike Gregoriča, poznanege izdelovalca in popravilaleca godbenih instrumentov. Mladí Avgust je prevozil celo pot, okrog 1000 milj na biciklju, za kar je vzelo 12 dni, ker se je na več mestih ustavil. Hrana in vse potrebno za prenočevanje je imel s seboj. Avgust je bil rojen na Ahmeceku, toda je zapustil ta kraj s svojimi starši, ko je bil dve leti star in od tedaj se nahaja v Clevelandu.

Že tretjič v par mesecih so skušali banditi oropati grocerijsko trgovino Mrs. Katie Deliček v Milwaukee, a vselej jih je pogumna rojakinja pregnala še predno so mogli napraviti kako škodo. Najnovejši poskus se je pripetil pretekli ponedeljek zvečer, ko je neznan moški stopil v trgovino ter zahteval zavojček cigaret. Ko mu jih je Mrs. Deliček dala, je pomenljivo izbočil roko v žepu, hoteč napraviti vtis, da ima revolver, ter ji ukazal dvigniti roke. Mrs. Deliček pa je

mesto tega stekla v kulinjo po velik kuhinjski nož in medtem ko je možak baš hotel pograbiti nekaj drobiža iz blagajne, se je vrnila ter zalučala nož proti možaku, ki je bil med vrati in na cesti. Začel se je zopet lov za banditom, katerega mu so se pridružili tudi sosede, ki so prihiteli na njene klice. Bandit se je pri Vieau parku spodtaknil in padel in tako se je zasledovalcem posrečilo, da so ga prijeli.

RAZSODBA PO 14 LETIH

Moskovska "Izvestija" piše: Pred 14 leti, t. j. leta 1920 je povila soproga Timošenka, delovodje čistilnice sladkorja v Čerkasih, sina. Mati je bolehalo in oče je moral poiskati dojitiljo, neko Spiragino. Sklenil je z njo pogodbo za deset mesecev. A dojitilja je po šestih mesecih zapustila službo in se omožila. Timošenko ni vedel, kam z dojenčkom, in je tožil dojitiljo pri okrajnem sodišču. Sodnik je zavrnil tožbo. Timošenko se je obrnil na vzklicno sodišče v Voronežu in dokazoval, da mora dojitilja spoštovati sklenjeno pogodbo. Več mesecev je zamlajal čakal na odgovor in naposled vzel drugo dojitiljo. Leta so tekla. Timošenkov sin je shodil, bil žog z drugimi dečki, spretno kradel poleti lubenice sosedom, napravil maturo, sklenil, da bo postal letalec in zdaj samo dokaj spretno gradi brezmotorne enokrovnike. Minilo je 14 let, in pismonoša je nenadoma prinesel državljnanju odlok oblastnega sodišča v Voronežu. Sodišče je priznalo na temelju predložene službene pogodbe, da mora državljanka Spiragina dojitil Timošenka-sina še štiri mesece pod pret-njo globe v korist delovne borze.

Dopisi.

Pittsburgh, Pa.

Delavske razmere so take kakor vsepovsod. Dela se le bolj posamele.

Z vremenom smo zadovoljni. Večkrat malo dež pomoči, dočim ga ni po nekaterih naselbinah niti kaplje.

Naša društva dobro napredujejo v vseh ozirih ter privlačajo vsakovrstne prireditve in gredo drugo drugemu na roko.

Društvo sv. Stefana štev. 26 J. S. K. J., priredi dne 2. septembra svoj veliki letni piknik na farmi Locust Grove, Etna, Pa. Vstopnina za odrasle je samo 25 centov. Otroci so prosti.

Na piknik so vabljeni člani vseh sosednjih društev ter vsi znanci in prijatelji od tukaj in iz okolice.

Za izborna postrežbo jamči odbor.

Nasvidenje!

Jacob Saver.

ROMAN

"PROKLETSTVO LJUBEZNI"

je tako lep in pretresljiv, da ga boste čitali z največjim zanimanjem.

\$1.50

(2 KNJIGI)

V zalogiga ima

KNJIGARNA GLAS NARODA

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Peter Zgaga

Banditom, ki si na skrajno drzen način pri belem dnevu odnesli v Brooklynu 427 tisoč dolarjev, še niso prišli do živega.

In jim menda tudi tako zlepa ne bodo, ker so za seboj izborna zabrisali vsak sled.

Nobenemu trezno mislečemu človeku ne pride na um, da bi odobral zločin te ali one vrste, toda slehernemu se neho-te vsiljuje misel, da se ta rop v svojih okoliščinah povsem razlikuje od sličnih "podjetij", ki so posebno zadnja leta v Ameriki na dnevnem redu.

Vsled tega ropa ni bil namreč noben revež oškodovan in ni bila prelita niti kapljica človeške krvi.

Mussolini je odstavil v italijanskih mestih vse neporočene župane ter jih nadomestil s poročenimi možmi.

S tem je predvsem ženskam ustregel, posebno tistim, ki so s župani poročene.

Mati-županja ima namreč skoro vsepovsod večjo besedo kot jo ima oče-župan.

Nekoč sem govoril o amerikanizaciji, kateri ljudje se najprej amerikanizirajo in kateri ostanejo do konca zvesti šegam in navadam svojega naroda.

Slovenci smo precej trdovratni — sem dejal — posebno starejša generacija.

Nak — mi je ugovarjal prijatelj — Slovenci se najhitreje navzamejo tujih navad in običajev; že vsaj v gotovem oziru. Poslušaj, kaj mi je povedal pokojni Rev. Anton Sojar, ki je bil eden najboljših inteligentnih duhovnov, kar jih je premogla in jih premore Slovenska Amerika.

Tudi z njim sem nekoč razpravljaj o tem in Sojar mi je rekel:

Nešteto takih in podobnih primerov sem doživel: Rok-jak pride iz starega kraja. Dasi poišče zavetja med svojeci, je prve dni ves zbehan že vsled misli, da se nahaja v Ameriki. Sreča me na cesti, potegne fajfo iz ust in se mi spoštljivo odkrije rekoč: — Dober dan, gospod župnik! — To je prvi, drugi in tretji dan. Potem ga pa štirinajst dni ne vidim. Po štirinajstih dneh se zopet srečava. Samozavestno gre proti meni. Odkrivlja se je že odzvalil. V tej deželi se ni treba nikomur odkrivati, v deželi svobode in enakosti smo vsi ljudje enaki. Ko pride do mene, samo zamahne z roko in pravi: — Halo, Tone!

Pa naj kdo reče, da to ni najboljši dokaz hitre prilagoditve in temeljite amerikanizacije.

Režiser je rekel postarni igralci:

— Ta krik mora biti močan, izraziči mora čim večji strah. Mislite si, gospodična, da ste izgubili svoj krstni list, a vaš najboljša prijateljica ga je našla, pa boste lahko močno kriknili.

Ženske so često največje sovražnice svojega spola.

V tvojem sreč se oglasi ptička in ljubko zapoje:

— Oh, kakšna slast!

In druga ptička ji odgovarja:

— O, kakšna radost!

Življenje pa stoji poleg kot velika, prečeha mačka, pripravljena na skok.

Noben angelj ne more biti boljši kot je dobra ženska. In noben hudci ne more biti bolj satanski kot je satanska ženska.

Saj menda čitate poročila o procesu proti Mrs. Evi Coe?

KRATKA DNEVNA ZGODBA

S. FRANZI:

DON JUANOV SOMRAK

Zvonček pri telefonu je za-
brnel. Grazia Argenti je vrgla
knjigo, ki jo je ravnokar brala,
na naslonjač in stekla k aparatu.
Na drugem koncu žice se je
zaskrbel moški glas:

— Dober večer, gospa!
— Kdo govori?
— Prijatelj, šele nekajdnevni,
preboječ, da se bi vas drznili
posetiti, in preveč nestrpen,
da bi se vdal molku, ki mu ga
je vsililo spoštovanje do očar-
ljive, pred kratkim časom o-
vdovele gospe.

— Toda... mi mislite pove-
dati, kdo ste vi?
— Uganite!
— Če mi ne poveste, kdo ste,
prekinem stik!
— Ne bodite hudobni!
— Štela bom do tri, potem...

eden... dva...
— Čujte, napraviva takole:
jaz vam povem, kje sva se se-
znala, in vi mi boste povedali,
kdo sem... Ste zadovoljni s
tem... dogovorom? Ne odgo-
varjate? Ne! Torej sprejmete:
Imel sem čas, da sem vam bil
predstavljen pretekli četrtek,
zvečer, v hiši gospodov Anto-
nioli... Se spominjate?

— Toda v četrtek zvečer so
mi predstavili dva gospoda,
enega mladega in drugega...
manj mladega. Kateri izmed
obeh ste vi?

O, ne. Ostaniva pri pogodi-
bi! Zdaj ste vi na vrsti!... U-
ganite!

— Toda, tako, na mah ne
morem!... Ne bi vedela...

— Tedaj, še en dogovor: če
ste pripravljeni, da me poslu-
šate, zdaj, ko vam nisem več
neznan, se bova najprej neko-
liko pogovorila; povedal vam
bom del onih reči, ki bi vam jih
rad povedal in ki so se od čer-
tka zvečer razvele v mojih
možganih. Ne smejte se! Da,
razvele so se, zakaj to, da sem
vas spoznal, je povzročilo, da
so moji možgani postali kakor
vrt, in misli, ki ste mi jih vi
vzbudili, kakor nežne in dišeče
evetke.

— Če ne bi bila založena z
neko diskretno količino domi-
šljavosti, bi mislila, da se ho-
čete šaliti...

— Ne predstavljajte si ni-
česar, kar bi žalilo, najprej vas
in nato, takoj nato, mene. Ver-
jemite, verjemite mi! Rad bi
našel novih besed, bolj čistih in
bolj nežnih, zakaj zli se mi, da
one... ki jih vsi rabijo, one, ki
so bile nepreračunljivo izre-
čene, kvarijo svežino živ-
stev, ki ste jih vi v meni obu-
dili.

A, tedaj mi pripravljate iz-
poved, eno izmed onih namreč,
ki so jih naši dedje pošiljali v
spremstvu kočarice rož...

— Da, in prav strah, da se
vam ne bi pokazal po starem
običaju, me je zadržal od tega.
Zdaj to ni več v rabi!
— Obžalujete? Tudi jaz, ve-
ste, in vse ženske, mislim, so za
mano.

— No, torej, jutri vam po-
šljem šopek rož... rdečih...

— Hotel sem reči, rož rde-
čih in tudi povezanih s trakom...
mi dovolite?

— Da!... In zdaj, stavim,
da uganem kdo ste?

— Čujmo!
— Vi ste mladenič, visok,
črnolas, ki ga jaz ravno od čer-
tka sem srečam pogosto,
morda celo prepogosto, v bliži-
ni mojega stanovanja. Sem u-
ganila?... Ne odgovarjate več?

— Prosim! Sem uganila?
— Od druge strani žice je mo-
ški glas, nekoliko bolj hriprav-
kot prej, odgovoril:

— Da!
— In zdaj, vas pozdravljam!
Za prvi pogovor... tete a tete,
je bilo celo preveč. Dovolju-
jem vam kratek posest... v pe-
tek! Ste zadovoljni?

— Hvala... Jutri dopoldne
vam pošljem rože!...

Giacomo Loreda je počasi
nataknil slušalo na ponikljane
viliče, nato je vstal in se po-
stavil pred starodavno bene-
ško ogledalo, ki mu je odbilo
njegovo podobo spačeno; za-
mahnil je nepotrpežljivo in
stopil pred drugo: prvič se je
zavedel, da je njegovih devet
in štirideset let pričelo prese-
vati: oči nekoliko udrti, senči
posiveli in drugi globoki znaki,
ki sta jih čas in življenje... ne-
zmerno prežito, vtisnila v nje-
gov obraz, so postali preveč o-
pazljivi, da bi mogel upati še
na katerokoli privlačnost. Sko-
mignil je z rameni, se nasmeh-
nil, vzel je klobuk in palico.
Prav ko se je pripravil, da od-
ide, se je oglašil zvonček pri
vhodu; odprl je.

— Motim! Si mislil oditi?
— Ne, Paolo... ali bolje,
vseno je!... Vstopi... bova ne-
koliko pokramljala!

Vstopila sta skupaj v stu-
dijski salonček, sedla in nekaj
trenutkov molčala. Paolo je
bušnil v smeh:

— Če temu praviš nekoliko
pokramljati!

— Imaš prav! Oprosti...
toda, staram se in postajam
tudi molčoč... To je somrak!

In vendar, opazil sem, da še
lahko doživim dogodbeo, mor-
da najlepšo v svojem življenju,
ker je nesebična... Edina pu-
stolovščina, ki je zdaj jaz ne
morem več odigrati, zakaj žen-
ska, katero bi rad vzel in bi se
bil poročil, če bi bil našel po-
dobno takrat, ko je bilo še čas,
je dosti mlajša... In naposled
je nekdo, ki ima mnogo nade-
na uspeh in katerega dvorje-
nje bo ona sprejela...

— In kdo je?

— Mlado ženo poznáš in ti
zelo ugaja, kajti odkar si se z
njo seznanil, iščeš prilike, da
jo vse dni srečaš, in večkrat na
dan...

— Norec si... Kdo ti je to
povedal?

— Ona! Toda ne ve tega!
Misli, da je tebi povedala!...
Ne muči se, da bi razumel, in
zaupaj meni... Telefoniral sem
ji, pred kratkim, ji dveril, pro-
sil, naj ugane, kateri izmed na-
ju dveh sem!... Mislila je, da
si ti, verjela je, da bi bil ti, ker
je tako želela, in je bila zado-
voljna. Zdaj več, zakaj prepa-
stim prostor tebi, ki si mlad,
in zakaj sem rekel, da je to naj-
lepša mojih pustolovščin! Ve-
selje, ki ti ga čitam na obrazu,
me odškoduje za grenkost, ki
sem jo pred nekaj trenutki ob-
čutil!... In, zdaj zbogom! V
petek te pričakujem... in jutri
ji pošlji šopek rdečih rož pove-
zanih z rdečim trakom.

Prevel: Z. E.

IŠČE SE PRESTOL

Indski knez Aga-khan, zna-
ni bogataš in pokrovitelj dir-
kališč, je postal pravi Parižan
ter se posebno priljubljen Fran-
cozom, ker je poročil ravno
prodajalko iz neke modne tr-
govine. Zdaj se nahaja v Simli,
znanem letovišču, v Himala-
jih, in baje prosi britskega
podkralja, da bi mu naklonil
katerokoli deželo, ker hoče po-
sta ti knez in vladati nad po-
daniki. Aga-ban ima namreč
zgolj cerkveno dedno oblast
na dneko muslimansko ločino
"islamiiti", ki bivajo v števi-
lu več milijonov v Indiji, Per-
ziji, Turkestanu in Egiptu.

Vsi redno plačujejo svojemu
glavarju davke, ki pomenijo
glavni vir njegovih pravič-
nih dohodkov. Aga-khan že
davno posega v politično živ-
ljenje in je izkazal Angležem
velike usluge med vojno, pa
tudi pri reformah po vojni.

Zdaj zahteva kot nagrado o-
zemlje in čast indskega kneza.

"GLAS NARODA"

zopet pošiljamo v do-
movino. Kdor ga hoče
naročiti za svoje sorod-
nike ali prijatelje, to
lahko stori. Naročnina
za stari kraj stane \$7.
V Italijo lista ne po-
šiljamo.

GROZNA ZABLODA

Porotniki v Baghalpuru bli-
zu Kalkute so obsodili na do-
smrtno prisilno delo muslim-
manskega šejka Hanafa, ki je
zaklal lastnega štiriletnega o-
troka, edince, "da bi počastil
Alaha in Mohameda". Fe-
bruarja tega leta je pripeljal
Hanaf sinčica v mošejo, dolgo
molil in ga peljal v bližnjo cer-
kveno klavnico, kjer poklan-
jajo indski muslimani "isla-
miti". Bogu krvave žrtve: go-
lobe, jagnjeta in slično. Prive-
zal je otroka na mizo in mu z
glasnim prepevanjem "Ni
Alaha razen Alaha, in Moha-
med je njegov prerok" počasi
prerezal vrat. Nato je šel Ha-
naf zopet v mošejo in zahte-
val od imama, da bi ga progla-
sil za "fakirja" (gorečega
vernika), ker je žrtvoval edi-
nega sina. Zahteval je tudi, da
bi priredila muslimanska ob-
čina pogreb umorjenemu otro-
ku. Imam je poklical policijo,
Hanaf je v zaporu dokazoval
stražnikom, da so razžalili Bo-
ga, ker ga ne smejo smatrati
za navadnega morileca. Na-
sprotno je imel sina zelo rad in
ga žrtvoval kot najdražje. Izve-
deni so ugotovili, da je Hanaf
popolnoma zdrav in je hotel sa-
mo posnemati Abrahama, ker
islamiti zelo časte Staro zave-
zo.

ZEMLJEVIDI

STENSKI ZEMLJEVIDI

Na močnem papirju s plat-
nenimi preglbi7.50

POKRAJNI ROČNI ZEMLJEVIDI:

Dravska Banovina	30
Ljubljanske in mariborske oblasti	30
Pohorje, Kozjak	30

CANADA

..... 40

ZDRUŽENIH DRŽAV

VELIKI	40
MALI	15

NOVA EVROPA

..... 60

ZEMLJEVIDI POSAMEZ- NIH DRŽAV:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washing- ton, Wyoming	25
---	----

Illinois, Pennsylvania, Minne- sota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York, Virginia	40
--	----

Naročilom je priložiti denar, bodi-
si v gotovini, Money Order ali
poštne znamke po 1 ali 2 centa.
Če pošljete gotovino, rekomandir-
ajte pismo.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 W. 18 Street
New York, N. Y.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

196

Načelnik tajne policije ga je srdito pogle-
dal. Nikomedu se je poznalo na obrazu pre-
senečenje. Tovariši so mu pa namigavali,
da je predstojnik slabe volje. In tako je Ni-
komed molče sedel na klopi.

Kmalu je Marest vstal od mize, da bi raz-
delil policistom pismena povelja.

Prišel do Nikomeda ga je srepol pogle-
dal, rekoč:

— Zakaj vas ni bilo tu? Od kod prihaja-
te?... Če ste hoteli delati to, kar so delali
drugi, se vam ni bilo treba potikati po okra-
ju... des Innocents...

— Toda... toda... ga je prebil policist v
zadregi.

— Ah! zares?... Pa nam menda vendar
niste prišli povedat, da ste odkrili Ameriko
v ulici Saint Martin?

— Nekaj sem pa le našel...

— Gromska strela... da je vodnjak še
vedno na istem kraju?

— Nikomed je bil očividno prepričan, da je
dobro izbral svoj čas, ker je smeje poslu-
šal porogljive besede svojega predstojnika.

— No, — je nadaljeval Marest, — če ste
že tako zadovoljni s svojimi uspehi, preči-
tajte pazljivo, kaj je napisano na temle list-
ku, in izpolnite točno ta povelja; poleg te-
ga vam povedo vaši tovariši, ki so bili tu,
pod kakšnimi pogoji lahko še ostanete v
službi... Morda potem ne boste več tako ve-
seli, gospod Nikomed.

Policist je pa ta čas prečital na listku na-
pisana povelja.

— Kaj, je dejal, ne da bi se zmenil za
predstojnikov gnev, — pošiljate me zopet v
drugi okraj, ko sem pa že pripravil vse po-
trebno v okrajih Saint Martin in des Inno-
cents? To pomeni uničevati sadove mojega
prizadevanja... Raje takoj izstopim iz služ-
be...

Nikomed je bil v svojem ogorčenju komi-
čen.

— Gotovo sem zelo navdušen za svoj po-
klit, toda če se bo moje delo tako uničevalo,
dam takoj slovo policijski službi.

In ves rdeč od jeze je vrnil Marestu li-
stek.

Marestu je bila dana s tem ugodna prili-
ka, da pokaže največji izbruh svoje jeze.
Toda namesitu tega se je naenkrat pomiril
in dejal policistu:

— Oho, mojster Nikomed!... To je no-
vica! Torej ste na dobri sledi! Poznam vas
in vem, da niste izgubljali od večraj časa,
če tako govorite. Povejte mi brž, kaj veste
dobrega.

In namignil je drugim policistom, naj
stopijo za hip v sosedno sobo.

Policisti so se umaknili. Ko je odšel zad-
nji, se je vrnil Marest k Nikomedu.

— Pravite torej, mojster Nikomed, da
ste na sledu gospodu... to se pravi jetniku.

— Jaz... nikakor ne! O tem sploh nisem
govoril.

— Kaj?

Policist je vzdržal napol prestrašeni,
napol srditi pogled.

— Saj tega nisem trdil, — je nadaljeval
Nikomed, ne da bi se dal motiti. — Trdim
samo, da bo najbolje, če me pustite v okraju,
ki sem ga večraj preiskoval, kajti tam bom
morda zvedel, kaj je počel boter, ki sem ga
tam spoznal.

— Ah! Gotovo že nekaj veste! — je dejal
pomirjeni Marest.

— Vem, da je dečko, ki sem ga opazo-
val, nas las podoben...

— Komu, tristo vragov? — je vzkliknil
Marest nestrpno.

— Možu, ki ga poznate tako dobro ka-
kor jaz in ki sva ga videla skoraj vsak dan
v palači gospoda grofa.

— Picard?

— Vsa njegova postava, čisto njegova
hoja...

— Zakaj se niste prepričali, da je res on?

— Ker mi je prehitro izginil izpred oči;
najbrž me je spoznal in jo odkuril.

— Neroda...

— Kdo, on ali... jaz?

Marest je skomignil z rameni.

— Ne pustil bi vas pripovedovati teh
čenč, — je dejal, — če bi ne upal, da imate
na koncu tega pripovedovanja važno novi-
co, kaj točnega.

— Mislim, da imam...
— Misli je premalo, — je zagodrnjal
Marest.

Nikomed je nadaljeval:

— Sem skoraj prepričan, da sem videl
Picarda potikati se po okraju Saint Martin.

No, če je sluga tu, gotovo ni tu samo zato,
da bi zija na vrata cerkve Saint Nicolas des
Champs in štel v kamen vklesane podobe...

Moje prepričanje, ki se nikakor ne dotika
vašega mnenja, je, da če je sluga tu, gotovo
tudi gospod ni daleč.

Marest se je nedvomno strinjal z Niko-
medovim mnenjem, ker je takoj pokazal
večje zanimanje za policistovo pripovedo-
vanje.

— Recimo, da je ta fant res sluga, ki ga
poznamo; ali ste mu sledili za petami, je
govoril s kom in... skratka, ali bi ga mogli
zopet najti?

— Da-li sem mu sledil? Saj nič drugega
nisem delal; in ko se je ustavil pred cerkvi-
jo, sem se tudi jaz ustavil in skril za vogal,
od koder sem se lahko točno prepričal, da se
nisem zmotil... Ah, pasja noga, priznati
mi je treba, da je bil imenitno preoblečen
in da je zelo dobro igral svojo vlogo...

— No in kam je bil namenjen? — je vpra-
šal Marest nestrpno. — V katero hišo je za-
vil?... Ali veste vsaj to?

— Žal ne. Naenkrat mi je izginil izpred
oči, kakor da se je udrl v zemljo.

— In zato me zadržujete tu, da mi pove-
ste to, vi neroda?

— Nikakor ne; hotel sem vam reči, da
se vrnem tja, kjer sem prvič srečal tega mo-
ža, in da stavim glavo, da se bo vrnil tja.

Čakal ga bom torej... In to pot mi ne izgi-
ne več izpred oči... sledil mu bom v prepri-
čanju, da me privede na sled tistega, ki ga
iščem.

Bilo je nekaj prepričevalnega v teh be-
sedah, tako, da je Marest brez obotavlja-
nja odgovoril:

— No, pa pojdite, če že hočete; opozarjam
vas pa še enkrat na to, kar sem rekel dru-
gim: če mi v štirindvajsetih urah ničesar
ne opravite, boste vsi odpušteni... Zdaj pa
lahko greste.

V naslednjem hipu je vstopil policist in
sporočil Marestu, da je zmagal vojaška pa-
trulja in da bi častnik rad govoril z njim.

Ves ponosen, da mu izkazuje častnik tako
čast, je načelnik tajne policije slavnostno
odpuštil porejene agente s ponovnim naro-
čilom, naj njegova povelja točno izpolnijo
in pridejo pravočasno nazaj s poročili o u-
spehih iskanja.

Čim je ostal sam, je začel Marest raz-
mišljati o tem, kar mu je bil povedal Niko-
med o Picardu.

Toda razmišljati ni dolgo. Kmalu je odšel
iz svoje pisarne in krenil v okraj Saint
Martin.

Čim bolj se je pa bližal svojemu cilju, tem
počasneje je stopal; glavo je imel zopet pol-
no misli.

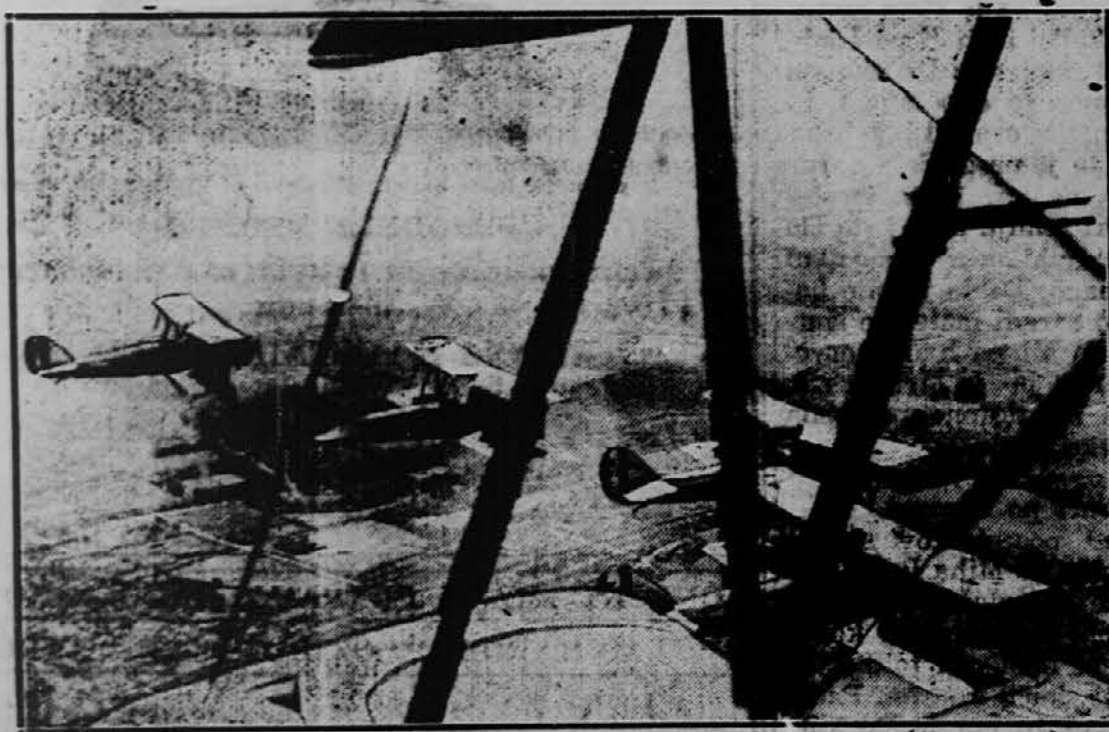
Tako je stopal že mimo vrat Saint Mar-
tina, ko se je naenkrat zdrzil in skočil v
bližnjo vežo. V naslednjem hipu je prišel ne-
kdo mimo.

(Dalje prihodnjič.)

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo le-
pih romanov slovenskih in tu-
jih pisateljev. Preglejte cenik
in v njem boste našli knjigo, ki
vas bo zanimala. Cene so zelo
zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

Na aliki vidite Madron zrakoplovne šole Oxford vseničlišča, tekom rednih dijaških mane-
rov nad mestom Canterbury v Angliji. V šoli, ki je bila ustanovljena pred osmimi leti, se
je izvežbalo že 2400 pilotov.

IZGNANCI

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

17

Smrt prijateljice je gospa Lentikoff zelo potrla. Danielin pomirjevalni vpliv pa je bil uspešen.

Za staro gospo skrbi z vso udanostjo in Nataši je dovolila, da ji je samo sem in tam kaj pomogla. Z žalostnim nasmehom jo bolna gospodinja pogleda in pravi:

— Boljše bi bilo, da bi jaz umrla mesto nje.

Daniela prime njeno roko.

— Ljubi Bog, mogoče še kaj velikega namerava z vami.

— Kaj velikega? Mogoče še več trpljenja, — jo zavrne stara gospa trpko.

Daniela je po naročilu svoje gospe pisala Kristini, ki s svojo neokretno pisavo takoj odgovori in se zahvali milostljivi gospe. Piše, da je za sedaj preskrbljena, da pa je vsled smrti svoje gospodinjše še tako potrta, da ne more misliti na nič drugega. Ako bi bila kdaj v potrebi, se bo spomnila dobrote milostljive gospe in se bo oglasila.

Medtem se je zdravstveno stanje gospe Lentikoffove izboljšalo. Vročina je ponehala in samo neka slabost jo je držala v postelji. Daniela vestno skrbi za njo in gospej se pogosto razlije po cellem telesu velika ginjenost nad Danielino ljubeznivostjo.

Konečno zdravnik dovoli, da je mogla gospa Lentikoff nekega jutra vstati.

Ko Daniela tega jutra stopi v njeno sobo, gospa že sedi v postelji s sliko svojega sina v rokah.

— Ponoči sem imela prav posebne sanje, Daniela, in hočem vam povedati, četudi ni primerno govoriti o sanjah. Sedite k meni; vstala bom šele po zajtrku.

Daniela sede poleg postelje.

— Upam, da ste imeli lepe sanje, milostljiva gospa.

— Da; prekrasno je bilo, vendar nekaj nenavadnega. Pomislite, v sanjah sem videla visok, strm hrib, ki je bil pokrit z debelim kamenjem. Mnogo teh kamnov se je valilo navzdol, vedno in vedno več, — toda izgledalo je, kot bi se valile velike kaplje solza po strmi pečini. In te velike, okamenelne solze so napolnile globoko jamo in v tej jami so se izpremenile v vrtnice. Čudovito lepo je bilo gledati, kako se je jama vedno bolj polnila z vrtnicami, ki so imele vse barve. In ko sem od tega rožnatga čudeža dvignila oči, sem vas videla, kako ste hodili ob robu jame. Obklečeni ste bili v belo obleko, na glavi pa ste imeli venec vrtnice. In v svojih rokah ste držali moj zaklad — podobno mojega sina. In z nekim čudnim nasmehom ste mi rekli: — Podoba tvojega sina bom zakopala med vrtnicami. — Hotela sem vam brniti, se nisem hotela ločiti od svojega zaklada, toda se nisem mogla ganiti z mesta. Tedaj pa me živo pogledate in pravite: — Saj ti je Nataša rekla, da sem ti prinesla srečo. Zaupaj mi, sedaj pride čudež. — In tedaj ste se sklonili in ste v mojo veliko žalost zakopali zaklad med vrtnice. In vedno več vrtnice je padalo nanj in mislila sem, da svojega zaklada ne bom več videla. Tedaj pa se v tem morju vrtnic prične čudno gibati. Bilo je, kot bi postajala vsaka vrtnica večja, vsaka je bolj in bolj razcvetela. Sredi morja vrtnic se je zbočil hriček, ki se je slednjič razvil v obokana vrta iz samih vrtnic. Zdelo se mi je, kot da čutim vonj vrtnic. Skozi ta vrta sem gleda v veliko dvorano — tla v tej dvorani so bila bela, snežena poljana brez madeža. In po tej snežni planjavi je prihajal moj sin proti meni — živ in zdrav — in tak, kot ga sedaj vedno vidim pred seboj, starejši, zrelejši in resnejši, kot pa tedaj, ko je šel od mene. In stopi pred mene in mi drži šopek vrtnic nasproti. Pri tem pa pravi: — Tvoje neizjokane solze so se izpremenile v vrtnice, mati. — Hotela sem ga objeti, pritisniti ga na svoje srce — toda zgrabila sem v prazen zrak — in se zbudila. In od mojih lepih sanj ni ostalo nič drugega kot prijetni vonj po vrtnicah.

Daniela jo je pazljivo poslušala. Sedaj pa z velikimi potezami vdihuje zrak.

— Čudno — zdi se mi, kot bi sedaj tukaj še duhtelo po vrtnicah.

Gospa Lentikoff pokaže na lepo steklenico, ki je stala na nočni mizi.

— Tuka je rešitev te zagonetke. Najbrže sem v polsnu stegnila roke po sinovi podobni in sem pri tem zvrnila steklenico. Ko sem se danes zjutraj zbudila, je ležala na tleh. Prej je bil v njej močan parfum vrtnic. In tako pogosto v sanjah lepo delujeta skupaj domišljija in resnica. Škoda, da sem se zbudila iz tako sladkih sanj.

Daniela ji poboža roko.

— Milostljiva gospa. Četudi ste bili srečni samo v sanjah — kako dobro je, da so tudi take sanje.

— Da — to je dobro — toda samo hušje je potem, ko se človek zbudi. Toda sedaj vidite, kako me Natašina prazna vera zasleduje celo v sanje. Da mi zagotavlja — venomer zagotavlja, da mi boste prinesli veliko srečo, mi je gotovo rojilo v sanjah po glavi. Na vsak način pa so se me sanje zelo razdvrdile — danes vstanem, jutri pa odpotujemo v Nico.

— Že jutri, milostljiva gospa? Ali se nočete še nekaj dni okrepčati?

Toda gospa Lentikoff odločno zmaje z glavo.

— Ne, ne — v Parizu ne maram več ostati. V tem času je tukaj grozno. In v Nici bom okrevala mnogo hitreje kot pa tukaj. Prosim, pokličite Natašo, naj me obleče, potem pa naj pospravi moje stvari v kovčge.

In pri tem ostane. Naslednjega odpotujejo v Nico.

11. poglavje.

Gospa Lentikoff je s svojo družbo prišla v Nico. Zopet se je odpeljala v hotel, kjer je bila že več let poznana in kjer je "bogata Rusinja" vedno imelo najboljšo oskrbo.

Ko se je pripeljala pred glavna vrata, je stalo v prostranem hodiku mnogo radovednih, ki so slišali o prihodu bogate Rusinje.

Tudi nek slok, zelo eleganten gospod, ki je ravno plačeval hotelski račun, ker je v pol ure hotel odpotovati, je postal za trenutek ter pogledal proti vratom. Zagleda gospo Lentikoff, kateri je ravno mlada dama pomagala izstopiti iz voza. Obraza mlade dame ni mogel videti, ker je bila s hrbtom obrnjena proti njemu. Opazi samo, da je imela v rokah majhen kovček iz rdečega usnja in na ta kovček se vpre njegov bistri pogled.

(Dalje prihodnjič.)

JUNAKI, KI TVEGAJO ŽIVLJENJE ZA DRUGE

Za proučevanje mnogih boleznih in učinka zdravil so večkrat potrebni poskusi na človeškem telesu. Zdravniki so jih napravili v zadnjem stoletju na sebi mnogo. Št tuberkulozo je delal na sebi poskuse že Robert Koch, ki si je brizgal v nerazredčen tuberkulin, hotel dognati, kako velike doze bo smel dajati bolnikom. Drugi raziskovalec Moeller si je brizgal v žile najprej bacile kurje tuberkuloze, pozneje pa se človeške. Zbolel je, toda po štirih mesecih je okrev. Tudi češki zdravnik Otakar Horak si je brizgal pod kožo prepat iz tuberkuloznih bacilov, potem si je pa dal del kože izrezati, da jo je preiskal. Žal se je pa pri tem nesrečnem naključju okužil in umrl. Taki poskusi so večinoma smrtno nevarni.

Mnogo poskusov na človeškem telesu je bilo treba tudi, da se pojasni razne gnojne bolezni. Švicarski kirurg Garre si je spravil pod kožo gnojne bakterije, dobil je gnojne rane, ki so se čez tri tedne zacelile, toda ostalo mu je 17 brazgotin. 74-letni Peterkofer je leta 1882 zavžil bakterije kolere, pa se mu ni nič zgodilo, dočim je učenec slavnega Mečnikova Jupille tžkod zbolel. Mečnikov je odkril, da bela krvna telesa požirajo bakterije, in ko je njegov učenec težko zbolel, si je hotel končati življenje, tako se je prestrašil. K sreči je pa bolnik kmalu okrev.

S kolero so napravili zdravniki na sebi že nad 40 poskusov. Izmed mnogih posusov z malarijo naj omenimo samo angleškega zdravnika Patrika Mansona, sina znanega raziskovalca malarije, ki je težko zbolel. Za poskus z malarijo se je odločila tudi tehnična asistena v raziskovalnem zavodu in omogočila tako odgovor na važno znanstveno vprašanje. O požrtvovalnosti žensk priča tudi infekcijski poskus japonskega zdravnika Ohara leta 1925, ki je vbrizgal svoji ženi v roko kri mrtvega domačega zajca, da bi ugotovil, ali razširjajo na Japonskem murzlico domači zajci. Dokazal je to, kajti njegova žena je došla vročina do 29,8 stopinj in operativnim potom so ji morali odstraniti dve žlezi pod pazduho.

Poskuse s kugo so delali zdravniki na sebi že pred dobrimi leti. Angleški zdravnik

White si je cepil kužne bacile v infekcijski bolnici v Egiptu in je umrl.

Šef-zdravnik vzhodne Napoleonove armade Desgenettes si je cepil kugo, pa je izmil ranico z vodo in milom in ni obolel. Drugi francoski zdravnik Clot si je cepil kri za kugo obolelega. Obvezal si je ranice s krpicami, namočenimi v kužni krvi, spal je v postelji bolnika, ki ga je pobrala kuga, oblekel je celo njegovo obleko, pa je vendar ostal zdrav. Drugi raziskovalec Rosenfeld se je pa zaprl v infekcijsko bolnico, preizkusil je na sebi novo zdravilo in umrl.

Mnogo zdravnikov je našlo smrt pri proučevanju pegastege legarja Prvi poskus je napravil na sebi leta 1876 ruski zdravnik Močutkovski, ki je težko obolel, vendar pa ni umrl, pač mu je pa ostala težka srčna bolezen za vse življenje. Razne poskuse s to nevarno boleznijo delajo zdravniki še zdaj. Eni ozdravijo, drugi pa umro, toda žrtve niso zaman. Zdravniki so ugotovili, da marsikaj važnega, tako tudi, da je legar brez vidnih znakov tudi nalezljiv. Celo gobavost so si zdravniki cepili. Ali si morete misliti pogum človeka, ki dela tako nevarne poskuse, da bi lahko prišel za vse življenje med gobavce? K sreči se pa ni noben zdravnik okužil. Z globoko hvaležnostjo se mora človeštvo tudi spominjati junakov, ki so delali na sebi poskuse s tropično murzlico in ležali v perilu ponesnaženem z blatom in krvjo ljudi, ki jih je pobrala ta bolezen. In nič se jim ni zgodilo, dočim so oni, ki so se dali v snažni sobi in snežnobeli postelji za poskus pičiti moskitom, vsi oboleli in dva sta celo umrla. Tako so dognali, da se ta strašna bolezen ne prenaša z blatom in krvjo, temveč da jo prenašajo moskiti. Neki ameriški medicince si je dal za poskus ukrižati hrbtenico tako, da mu je ostala velika grba. K sreči so ga zdravniki pozneje zopet izravnali.

IŠČEM svojega prijatelja Antona Kržiča, doma izpod Zalogne gore, fara Preserje. Čul sem, da se sedaj nahaja nekje na farmi v državi Michigan. Poročati mu imam nekaj važnega, zato ga prosim, da se mi javi. — J. Kosher, Box 217, Wheatland, Penna.

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd., imamo v zalogi precej nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi, importiranih iz starega kraja.

Slovenski molitveniki:

SVETA UKA

v platno vez 30
v fino usnje vez 150
v najfinejšo usnje vez 180
v najfinejšo usnje trda vez 180

SKRBI ZA DUŠO

v platno vez 30
v fino usnje vez 150
v najfinejšo usnje vez 180

RAJSKI GLASOVI

v platno vez 30
v usnje vez 120
v fino usnje vez 150
v najfinejšo usnje vez 180

KVIŠKU SRCA

v imitirano usnje vez 30
v usnje vez 30
v fino usnje vez 150
v najfinejšo usnje vez 180
v bel celuloz vez 120

NEBESA NAŠ DOM

v ponarejeno 150
v najfinejšo usnje vez 150
v najfinejšo usnje trda vez 180

Hrvatski molitveniki:

Učehaj starosti, fina vez 150
Slava Bogu, a mir ljudem
fina vez 150

Key of Heaven

v celuloz vezano 120
v celuloz najfinejša vez 150
v fino usnje vezano 150

Catholic Pocket Manual:

v fino usnje vezano 130
Ave Maria:
v fino usnje vezano 140

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 West 18th Street New York, N. Y.

Cena

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko

Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK CITY

Iz Slovenije.

Mislil, da je ubil ženo.

5. avgusta popoldne okrog 16. se je oglašil pri orožnikih v Kranju Ignac Prosen, posestnik in strojnik iz Čirčic pri Kranju, in izjavil, da je ubil svojo 53 let staro ženo Orožniki so takoj obvestili o tem reševalni odsek Gasilske čete in banovinskega zdravnika dr. Novoselskega. Rešilni avto je z zdravnikom takoj odpeljal v Čirčice.

Kako so vsi ostrmeli, ko so zagledali v Čirčicah Prosenovo ženo Marijo sedečo v domači sobi. Ženska se je čudila, po kaj je prišel rešilni avtomobil. Zdravnik jo je kljub temu pregledal in ugotovil, da ima dve lahki rani, na desni nogi in na glavi.

Žena je potem pripovedovala, kako je bilo. Kakor že večkrat sta se tudi v nedeljo pri kosilu z možem sprla. Pri tem se je mož tako razjezil, da je vrgel krožnik z juho ob tla, da se je vse razbilo in razlilo. To pa je užalilo njegovo ženo in je hotela oditi k teti Franciški Kilerjevi v Čirčicah. Mož je šel za njo in jo prosil, naj se takoj vrne. Žena pa ga ni hotela slišati. Iz jeze je začel mož metati za njo kamenje, dva kamna sta jo res zadela in ji povzročila oni dve lahki rani, ki pa sta ji zadali trenutno tolike bolečine, da se je onesvestila. Videč, da se je žena onesvestila, je začel mož jokati, češ, da jo je ubil. Sklenil je, da se bo šel sam javiti orožnikom, čeprav mu je žena zatrjevala, da ni nič hudega in naj ne dela neumnosti.

Prosen bo kaznovan, ker se je zlagal orožnikom, ki so potem obvestili Gasilsko četo in zdravnika.

Skupno sta šla v smrt.

Te dni dopoldne so naši fantje iz Podutika v takozvanem Brezarjevem brezdnu trupli 19-letnega zobotehniškega praktikanta Dušana Jelčiča in 18letne učenke obrtne šole Danice Faganelove, ki sta šla pred letom dni skupno v smrt. Vest o najdbi trupel mladih zaljubljenecv se je hitro raznesla po okolici in tudi po Ljubljani. Od Danice in Dušana sta ostala samo še okostnjaka, ki so ju pustili orožniki v brezdnu, da ju je pregledala sodna komisija na kar bosta izročena materi zemlji. Zakaj sta šla mlada zaljubljenca v smrt, ni točno znano. Dekle je bilo baje potrto zaradi materine smrti, fant je bil pa hudo nervozen. Morda ju je strla skrb, kako bi se skupno prebijala skozi težko življenje.

Smrt po dvozem.

37-letni posestnikov sin iz Dobrave št. 34 Miha Babnik je vozil s težko naloženim vozom. Nenadoma so se splašili konji. Babnik ni imel niti toliko časa, da bi skočil s stran. Padel je pod voz in mu je šlo kolo čez križ in desno roko. Proti mraku so ga pripeljali v ljubljansko bolnico, pa je bila vsaka pomoč zaman. Babnik je umrl, ne da bi se zavedel.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

ODPLUTJE PARNIKOV ZA MESECE AVGUST 1934

29. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Albert Ballin v Hamburg
Washington v Havre
30. avgusta:
Paris v Havre
31. avgusta:
Europa v Bremen
Leviathan v Havre

KRETANJE PARNIKOV ZA MESECE SEPTEMBER, 1934

1. septembra:
Conte di Savoia v Havre
4. septembra:
Statendam v Boulogne sur Mer
5. septembra:
Majestic v Cherbourg
Deutschland v Hamburg
7. septembra:
Pennland v Havre
Berengaria v Cherbourg
8. septembra:
Vollendam v Boulogne sur Mer
de France v Havre

11. septembra:
Bremen v Bremen
12. septembra:
Aquitania v Cherbourg
Manhattan v Havre
Hamburg v Hamburg
14. septembra:
Olympic v Cherbourg
15. septembra:
Lafayette v Havre
Milwaukee v Hamburg
Rex v Genoa
Vendram v Boulogne sur Mer

18. septembra:
Paris v Havre
Europa v Bremen

19. septembra:
Brest-Roscoff v Havre
New York v Hamburg

ČE STE NAMENJENI V JUGOSLAVIJO

potujte popolnoma udobno preko Havre na ogromnih French Line ekspresnih parnikih

"PARIS"

30. AVGUSTA
13. SEPT. — 6. OKT.

"ÎLE de FRANCE"

8. SEPT. — 29. SEPT.

Hitra vožnja. Izborna postrežba. Krasne kabine v tretjem razredu za dve in štiri osebe. Svetovno slavnostna francoska kuhinja. — Brezplačno vino z obedi. VAŠA PRILAGA POTUJE Z VAMI DO CILJA. Za nadaljna navodila in karte pišite na:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

Travel Bureau

216 W. 18th St., New York City

LEO ZAKRAJSEK

General Travel Service, Inc.

302 E. 72nd St., New York City

French Line

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učenci mladini. S tem globusom vam je pri roki svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN

TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

CENA S POŠTNINO VRED

\$2.50

ONI KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA

"GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE, GA DOBE ZA —

\$1.75

"GLAS NARODA"